

Onderwerp: **Evaluatie beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015
Nieuw beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2019**

Datum: 9 november 2015

Steller: M. Alderse Baas

Portefeuillehouder: M.M.L. van der Mark

Gevraagde beslissing

1. kennis te nemen van de evaluatie beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015.
2. Het beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2019 vast te stellen.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

In 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) van kracht geworden. De Wgs schrijft voor dat gemeenten voorzien in een aanbod van schuldhulpverlening. Gemeenten zijn echter vrij om te bepalen hoe ze die schuldhulpverlening organiseren. De gemeente moet dit uitwerken in een beleidsplan dat voor maximaal 4 jaar mag worden vastgesteld. In september 2012 is het eerste beleidsplan schuldhulpverlening voor de periode 2012-2015 door de gemeenteraad vastgesteld. De vierjarige periode loopt nu ten einde. Om de balans op te maken en richting te geven aan een nieuw beleidsplan voor de periode 2016-2019 is het bestaande beleidsplan geëvalueerd. Mede op basis van deze evaluatie is het nieuwe beleidsplan voor 2016-2019 uitgewerkt.

Concrete aanleiding

De periode waarover het huidig beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015 is vastgesteld loopt ten einde. Er moet op grond van de Wgs een nieuw beleidsplan worden vastgesteld voor een periode van maximaal 4 jaar.

Toelichting

Inhoud van de voordracht

Evaluatie 2012-2015

De centrale vragen bij de terugblik op het beleidsplan 2012-2015 zijn: Wat wilden we doen? Wat hebben we gedaan? Wat heeft dit opgeleverd en zijn de effecten bereikt die we destijds voor ogen hadden.

Er is dus gekeken naar concreet behaalde resultaten in de afgelopen jaren. Daarnaast is via een aantal interviews met ketenpartners en uitvoerders gezocht naar aanbevelingen en suggesties om de bestaande aanpak verder te verbeteren. Kortom, de evaluatie is uitgewerkt langs twee sporen:

1. Toelichting op de realisatie van de doelstellingen over de periode 2012-2015.
2. Samenvatting/belangrijkste uitkomst van de interviews met ketenpartners en de cliëntenraad Participatiewet.

Samenvatting resultaten doelstellingen 2012-2015

Uit de evaluatie blijkt dat we op de goede weg zijn. De schuldhulp is toegankelijk, er zijn geen wachtijden en er wordt samengewerkt met ketenpartners en vrijwilligersorganisaties. De cijfers laten zien dat het aantal aanmeldingen is gestegen tussen 2012 en 2014, maar dat is gezien de economische crisis in de geëvalueerde periode en de stijging van het aantal bijstandsgerechtigden, verklaarbaar. Bovendien is de inzet van het aantal schuldhulpverleners stabiel gebleven.

Samenvatting interviews met ketenpartners.

In de interviews met de ketenpartners zijn diverse suggesties gedeeld:

- Schulden zijn vaak een symptoom van een onderliggende problematiek; zoek in dat geval naar een gezamenlijke en gelijktijdige aanpak.
- De samenwerking tussen de schuldhulpverleners en andere cliëntondersteuners kan nog beter. Terugkoppeling kan strakker worden georganiseerd. De kennis van elkaars dienst- of hulpverlening kan worden aangescherpt en moet paraat blijven.
- In zwaardere gevallen kan een multi-disciplinaire intake effectief zijn.
- Werk in het kader van vroegsignalering samen met woningcoöperaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers. Intervenier zo snel mogelijk.
- Het voltooien van een WSNP of minnelijk saneringstraject is sterk afhankelijk van de motivatie van de klant. Ondersteun dit vol te houden door bijvoorbeeld een stadspas of bijzondere bijstand te verstrekken.
- Zet vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in om laagdrempelige hulp te bieden. Ervaringsdeskundigen zouden een goede bijdrage kunnen leveren.

Nieuw beleidsplan 2016-2019

Het beleidsplan Schuldhulpverlening 2016-2019 is opnieuw een kaderstellend stuk. Het plan geeft voor de komende jaren richting aan het beleid en de uitvoering daarvan. Bij het uitwerken van de nieuwe doelen en ambities is goed geluisterd naar de inzichten en suggesties van de ketenpartners. De acties in het nieuwe beleidsplan plan zijn opgebouwd langs 4 sporen. Onderstaand volgt een samenvatting.

1. Preventie

- Organiseren voorlichting van schuldhulpverleners aan Brede Hoed Netwerk en Ouder&Kind coaches.
- Schriftelijke voorlichting differentiëren per doelgroep en opnemen in het communicatieplan Armoedebeleid .
- Bepalen van de risicogroepen en voorlichting daarover aan de betreffende cliëntondersteuners.
- Cliëntondersteuners voorzien van handzaam overzicht met schuldhulpverleningsinstrumenten.

2. *Erger voorkomen*

- Het inventariseren van meest voorkomende combinaties van problemen.
- Het maken van afspraken tussen cliëntondersteuners over samenwerkingsproces en eventuele gezamenlijke intake.

Kortere lijnen tussen Schuldhulpverlening en Brede Hoed Netwerk, Schuldhulpverleners sluiten aan bij overleggen van het Brede Hoed Netwerk.

- Clientondersteuners krijgen allen de beschikking over een tool waarin in één oogopslag producten en contactgegevens zijn opgenomen.
- Convenant Vroeg erop af! met coöperaties, Achmea en de MaD, zie toelichting hieronder.

3. *Bestrijden*

- In gesprek met Humanitas over de mogelijkheid om ervaringsdeskundigen in te zetten als maatjes.
- Goed afbouwen van budgetbeheer. Het maken van afspraken hierover met PLANgroep.
- Inventariseren mogelijkheden om maatschappelijke partners te betrekken (Omval, SWD, sportbedrijf etc).
- Onderzoeken mogelijkheid deelnemers in WSNP of minnelijke trajecten een stadspas te verstrekken.

4. *Uitvoering en positionering*

- Het maken van een keuze voor de positionering en uitvoering van de schuldhulpverlening.

Vroeg er op af!

Een belangrijk onderdeel van het nieuwe plan is invoering van de in Amsterdam ontwikkelde "Vroeg erop af!" aanpak. Door samenwerkingsafspraken tussen de gemeente, maatschappelijke dienstverleningsinstanties, woningcorporaties, energiebedrijven en Zilveren Kruis Achmea worden crediteuren met twee maanden betalingsachterstand proactief benaderd. Naar verwachting zal de preventieve werking van deze aanpak op termijn minder druk geven op reguliere schuldhulpverlening.

Indicatoren

Afgesproken is dat aan nieuwe beleidsplannen ook nieuwe prestatie indicatoren worden verbonden. Onderstaande indicatoren zijn uitgewerkt op basis van de in het plan geformuleerde beleidsvoornemens:

- Het aantal geslaagde meldingen door Vroeg er op af!
- Het percentage schulden boven €75.000,-.
- Het percentage succesvol afgeronde minnelijke regelingen en WSNP trajecten.

Voorgesteld wordt deze indicatoren te verwerken in de begroting.

Samenhang WMO, schuldhulpverlening en armoedebeleid.

De acties uit het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening worden samen met de actiepunten uit het WMO meerjarenbeleidsplan 2016-2019 (Eenzaamheid, voorkomen sociaal isolement: raad november/december 2015) en het inmiddels vastgestelde armoedebeleid 2016-2019 verwerkt in één actiekalender. Deze actiekalender zal medio februari 2016 ter kennisgeving aan de raad worden aangeboden.

Argumenten en keuzemogelijkheden

NVT

Gevolgen en risico's

Financieel

In de meerjarenbegroting is circa €260.000,- per jaar beschikbaar voor schuldhulpverlening. Het college streeft ernaar om de doelstellingen voor de komende jaren te realiseren binnen het bestaande budget. Alleen voor deelname aan Vroeg er op af! wordt extra budget vrijgemaakt. Dit bedrag van circa €30.000,- per jaar wordt voor de periode 2016-2019 gefinancierd uit beschikbaar budget in het programma Sociaal Domein.

Risico:

Als er de komende jaren tekorten ontstaan binnen het Sociaal Domein dan moet naar alternatieve dekking worden gezocht voor Vroeg er op af! Als deze dekking niet gevonden wordt dan is het noodzakelijk binnen het Sociaal Domein een integrale afweging te maken tussen de verschillende beleidssporen.

Juridisch

Aan artikel 4 van de beleidsregels zijn 2 bepalingen toegevoegd (lid 3 en 4). Door deze aanpassing houden inwoners toegang tot schuldhulp mits ze meewerken aan het oplossen van individuele problematiek binnen andere leefgebieden. Pas als ze dit niet doen kan toegang tot schuldhulpverlening worden stopgezet of geweigerd. Hiertegen kan bezwaar en beroep worden ingediend.

Andere risico's?

nvt

Wat merkt de burger van de te nemen beslissing?

Adviesraden

Op grond van de Wgs is er geen verplichting tot inspraak. Gezien de relatie met het armoedebeleid is er echter voor gekozen om de cliëntenraad Participatiewet wel te betrekken. Zowel de secretaris als één lid van de cliëntenraad zijn geïnterviewd over het onderwerp schulden en er is gevraagd naar suggesties voor het nieuwe beleidsplan. Op deze wijze is alsnog invulling gegeven aan de adviesrol van de cliëntenraad. Op hoofdlijnen vindt de cliëntenraad het belangrijk dat:

- Er onderzoek komt naar het inzetten van ervaringsdeskundigen.
- Dat inwoners langs meerdere kanten geholpen worden.
- Dat inwoners ondersteund worden om minnelijke en WSNP trajecten vol te houden.

Ook is het belang van bejegening onderstreept. Het is voor veel mensen een grote stap om hulp te vragen. De in het nieuwe plan geformuleerde acties zijn in grote lijn in overeenstemming met de denkrichting van de cliëntenraad.

Opmerkingen over de uitvoering

Nvt

Bijlagen

Evaluatie beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015

Beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2019

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
J.D. de Kort

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp:

16-01

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 24 november 2015

Gelet op

Artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Besluit

1. Kennis te nemen van de evaluatie beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2015.
2. Het beleidsplan schuldhulpverlening 2016-2019 vast te stellen.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 24 maart 2016

De voorzitter,

De griffier,